

Възможности за студентите,
които придобиват педагогическа
правоспособност,
„Едногодишен учителски стаж“
по европейската образователна
Програма
„Учене през целия живот“

**Тази брошура представя
на българските студенти, придобили
или обучаващи се за придобиване на педагогическа
правоспособност да проведат
по Програмата “Учене през целия живот”
едногодишен учителски стаж в друга европейска страна
като един от иновативните начини
за повишаване на квалификацията на хората,
заети в сферата на образованието.**

Програма “Учене през целия живот”

Европейската Програма “Учене през целия живот” 2007-2013 (Lifelong Learning Programme) обединява програми и инициативи, насочени към различни сектори и форми на образованието и обучението. За нейното по-добро управление Европейската комисия делегира правата за администриране на Програмата на Национални агенции във всяка европейска страна. В България Програмата се администрира от Центъра за развитие на човешките ресурси – www.hrdc.bg

Програма „Учене през целия живот” стартира на 1 януари 2007 г. и ще продължи до 31 декември 2013 г. Основната ѝ цел е да допринесе чрез учене през целия живот за развитието на Европейската общност като общество, основано на знания, с устойчиво икономическо развитие, с повече и по-добри работни места.

Програмата цели обмен на знания и опит, сътрудничество и движение между системите на образование и обучение в рамките на Общността. Тя подкрепя дейностите, инициирани от страните членки на Европейския съюз, като същевременно отразява техните отговорности по отношение на съдържанието на образователните и обучителните системи и взема под внимание тяхната културна и езикова идентичност.

Страни участнички в Програмата

В Програмата участват всички държави членки на Европейския съюз, заедно с Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Турция. От 2010 година Швейцария, Македония и Хърватия работят по някои от дейностите на Програмата, предстои пълното им включване.

Същност на дейност Асистентски стаж

1

Целта на дейността **Асистентски стаж** – дейност по секторна програма „Коменски“ – е да даде възможност на бъдещи учители да разширят разбирането си за европейското измерение на преподаването и ученето, да усъвършенстват своите познания по чужди езици и преподавателските си умения, да опознаят други европейски страни и техните образователни системи.

Асистентите получават финансиране за стаж в приемащо училище в друга страна участничка в Програмата “Учене през целия живот”. Приемашото училище възлага на квалифициран и опитен учител да играе ролята на наставник на Асистента. Дейностите, в които може да се включи Асистентът, са:

- да работи като помощник на учителя в класната стая, като подпомага груповата работа на учениците;
- да подпомага разбирането и изразяването на учениците на чужд език, като преподава родния си език;
- да осигурява подкрепа за ученици със специални образователни потребности;
- да работи с талантиливи ученици;
- да играе ролята на културен посланик на родната си страна, като представя нейния език и култура;
- да представя или засилва европейското измерение на приемащата институция;
- да разработва и изпълнява европейски проекти - например по eTwinning, Двустранни или Многостранни училищни партньорства или Регионални партньорства по програма „Коменски“.

По време на Асистентския стаж

Насоката, която Европейската комисия дава, е Асистентите да бъдат напълно интегрирани в училищния живот. Те не работят като учители на пълно работно време, а асистират в преподаването и в други училищни дейности (препоръчителният максимум е 12 до 16 часа училищни дейности). Така младите хора са полезни на приемащото училище и в същото време навлизат постепенно в преподавателската работа, натрупвайки опит.

Асистентите могат да работят в повече от едно училище – за да разнообразят своята работа или за да отговорят на специфичните нужди на съседни училища. Те не работят в повече от 3 училища по време на стажа.

След като са подали изискваните документи, Асистентите биват селектирани от Националните агенции в собствените им страни – за България – Центърът за развитие на човешките ресурси – www.hrdc.bg.

Въздействия на Асистентския стаж

3

За приемното училище

- Подобряване на езиковите знания на учениците
- Усъвършенстване на професионалните умения на педагогическия колектив
- Подобряване на уменията за работа в екип
- Сплотяване на учителския колектив
- Обогатяване на общата култура на всички преподаватели
- Придобиване на нови педагогически материали
- Участие в европейски проекти
- Помощ за ученици със специални потребности
- Работа с таланти деца
- Допълнителна помощ при възникващи проблеми и трудности

За Асистента

- Усъвършенстване на професионалните умения
- Развиване на чуждоезиковите компетенции
- Развиване и разгръщане на личностните качества и умения
- Развиване на творческите способности
- Подобряване на уменията за работа в екип
- Популяризиране на родната страна, език и култура на Асистента
- Личен контакт със страната домакин
- Опит при работата по европейски образователни проекти
- Опит при работа с деца със специални потребности
- Опит при работа с таланти деца

Документи за кандидатстване

• **Формуляр за кандидатстване на езика на първото желание на кандидата за език на преподаване**, попълнен на същия език – Електронният формуляр се попълва и изпраща online, след което се разпечатва, подписва и се изпраща по пощата на хартиен и електронен носител – дискета или CD, заедно с долуизброените документи (изискването за подпис не се отнася за електронния носител);

• **Формуляр на български език;**

• **Попълнен Europass езиков паспорт на български език;**

• **Уверение** от висшето училище, в което кандидатът се обучава, че той е завършил втори курс на своето обучение, и се обучава в специалност, която ще доведе до педагогическа правоспособност; или копие на Диплома за завършено висше образование;

• Кандидатите се насърчават да приложат **препоръка**, дадена им от техни преподаватели от висшето училище, в което се обучават, или което са завършили.

Формулярите могат да бъдат изтеглени от сайта на Центъра за развитие на човешките ресурси: <http://hrdc.bg>, секция *секторна програма „Коменски“*, подсекция *Формуляри за кандидатстване*.

Преди подаване на документите, кандидатите се запознават с изискванията за попълване и подаване на Електронния формуляр за кандидатстване, описани в **Наръчника за попълване и изпращане на електронните формуляри (за съответната година)**.

Срок за кандидатстване

Формулярът за кандидатстване на езика на първото желание на кандидата трябва да бъде изпратен **online** до крайна дата, обявена в националната Покана за кандидатстване през съответната година.

Комплектованите в папка документи за кандидатстване трябва да бъдат изпратени и **по обикновената поща**, на адреса на ЦРЧР, най-късно до края на месец януари през съответната година и съобразно крайна дата, обявена в Националната покана за кандидатстване през съответната година.

Документите следва да бъдат изпратени с препоръчана поща/куриер с обратна разписка, с която да бъде потвърдено получаването им в ЦРЧР. За дата на подаване на документите се счита тази на пощенското клеймо. Спазването на датата за изпращане на документите е един от критериите за легитимност на кандидатурата.

Отпускано финансиране

Според правилата на секторната програма „Коменски“, на одобрените кандидати се отпускат средства за покриване то на следните категории разходи:

- разходи за транспорт до града, в който се намира училището домакин и обратно; разходи за виза; разходи за издръжка – общо 80% от максималните седмични ставки за съответната страна домакин;
- разходи за предварителна педагогическа, езикова и културна подготовка, включително за участие във встъпителна среща в страната домакин, организирана от Националната агенция в съответната страна. Националната агенция отпуска до 300 евро за такава подготовка.

Оценка на кандидатурите

Разглеждането и оценката на кандидатурите протича на три етапа:

На национално ниво

I етап – Проверка на легитимност на кандидатурите

Проверката, която прави Националната агенция, всеки кандидат може сам да направи предварително въщи, за да е сигурен, че изпратените от него документи ще преминат към етап оценка. Това става като бъдат проследени обявените във Формуляра за кандидатстване и в Националната поканена за кандидатстване **Критерии за легитимност**.

Някои от критериите за легитимност:

- Кандидатът е легитимен за участие в Асистентски стаж по „Коменски“;
- Кандидатът не е получавал финансиране за участие в Асистентски стаж по „Коменски“;
- Кандидатът не е работил до този момент като учител;
- Асистентският стаж ще бъде проведен в страна, участваща в Програмата „Учене през целия живот“;
- Кандидатурата е подадена в страната, в която кандидатът живее, или в страната, в която учи;
- Спазен е съответният срок и начин за подаване на документите;
- Използвани са официалните формуляри за кандидатстване за съответната година;
- Формулярите не са попълнени на ръка;
- Наличен е оригинален подпис на кандидата върху Формулярите за кандидатстване.

II етап – Оценка за качество на национално ниво

Кандидатурите се разглеждат и оценяват от външни оценители.

Критерии за оценка (максимум 100 точки):

- **Качество на Асистентския стаж** (ясна и обоснована мотивация; изразена способност за адаптиране към условията в новата среда и за работа с ученици; ясно описание на дейностите за подготовка; предвиждан принос на Асистента към дейността на приемащото училище и местната общност) – **максимум 60 точки;**

- **Полза и релевантност** (ясно дефинирано влияние на Асистентския стаж върху личните и професионалните компетенции на кандидата - включително езикови и межкултурни; ясно описание на влиянието на стажа върху бъдещата кариера на кандидата като учител; принос на Асистентския стаж в подкрепа на европейското културно и езиково многообразие, както и за бъдещо европейско сътрудничество между училищата) – **максимум 40 точки;**

- Оценка на кандидатурата **спрямо Националните приоритети** за съответната година (ако има обявени такива в Националната покана) – **допълнителни точки.**

През всяка селекционна година се формулират национални приоритети, даващи конкретно предимство на студенти и бъдещи преподаватели, чиято работа в съответния период се вижда като приоритетна.

Така например в съответствие с националните приоритети за 2010 г. предимство е давано на следните кандидати:

- Студенти в последен курс на образованието си или студенти, записани в магистърска програма;
- Лица, които са завършили педагогическо образование, но не са практикували учителската професия;
- Бъдещи учители на деца със специални образователни потребности;
- Бъдещи учители по предмети, свързани с гражданско образование;
- Бъдещи учители по информационни технологии;
- Бъдещи учители по чужди езици.

В съответствие с националните приоритети за 2011 година предимство се дава на следните кандидати:

- Бъдещи учители по ранно чуждоезиково обучение – преподаватели по чужд език в сферата на предучилищното образование и в началната училищна степен – 5 точки.
- Бъдещи учители на деца със специални потребности – 5 точки.

Оценка на международно ниво

III етап - Консултации между Националните агенции

Асистентските стажове по „Коменски“ се осъществяват, като Асистентите кандидатстват в Националната агенция в своята страна, а училищата подават кандидатурите си за Прием на асистент в своята Национална агенция. Между агенциите от всички страни участнички в програмата се прави съпоставяне между желанията на Асистентите и Приемщите училища и така се определят одобрените на последния етап кандидати.

Съобщаване на резултатите

Всички кандидати биват информирани за резултатите от селекцията до един месец след приключване на оценката.

Резултатите от селекцията се публикуват на Интернет страницата на Центъра за развитие на човешките ресурси след приключване на всички етапи на оценката. Участниците, чиито кандидатури са одобрени за финансиране, биват показани за сключване на договори.

Всички бъдещи Асистенти и училища, които ще кандидатстват за дейността Прием на асистент, могат да се консултират в подготовката на своите кандидатури с *Ръководството за добри практики за дейностите Прием на асистент и Асистентски стаж* – www.hrdc.bg – секция *секторна програма „Коменски“*; подсекция *Проектна документация*.

Ролята на Националната агенция

Центърът за развитие на човешките ресурси е Националната агенция за България по Програма „Учене през целия живот“ (2007-2013).

Националната агенция играе важна роля в практическото изпълнение на Програмата, като администрира децентрализираните дейности в целия проектен цикъл:

- разпространява информация за дейностите на Програмата;
- приема и регистрира кандидатурите;
- организира селекцията;
- сключва договори с успешно преминалите селекцията кандидати;
- извършва плащанията по договорите;
- извършва мониторинг и консултации на финансираните проекти;
- приема отчетите по тези проекти;
- организира дейности за разпространение и валоризация на резултатите от успешни проекти.

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Настоящата публикация отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за начина, по който може да бъде използвана съдържащата се информация.

**ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ**

Център за развитие на човешките ресурси

1000 София, ул. „Граф Игнатиев“ 15, ет. 3

тел. (+359 2) 915 50 10, факс: (+ 359 2) 915 50 49

hrdc@hrdc.bg, www.hrdc.bg

Приемно време

на Център за развитие на човешките ресурси:

вторник и четвъртък от 14.00 ч. до 17.00 ч.

Център за развитие на човешките ресурси е сертифициран по стандарт ISO 9001:2008